

PRECIZĂRI
referitoare la structura tezei cu subiect unic pentru clasa a VIII-a
- limba și literatura română -

În conformitate cu programa pentru tezele cu subiect unic, aprobată prin O.M.E.C.T. nr. 1868/31.08.2007, structura subiectelor la disciplina limba și literatura română, pentru clasa a VIII-a, în anul școlar 2007-2008, vizează evaluarea următoarelor abilități, deprinderi și competențe cu privire la **receptarea mesajului scris** (înțelegerea unui text literar dat) și **la exprimarea scrisă** (scrierea funcțională, scrierea reflexivă, scrierea imaginativă, scrierea despre textul literar).

Pentru domeniul **limba română** sarcinile de lucru vor avea în vedere *identificarea unor valori stilistice ale nivelurilor fonetic, lexical și morfosintactic, sesizarea valorii expresive și utilizarea corectă a elementelor de vocabular* (obiectivul de referință 3.2), având ca suport *un text literar, epic sau liric, la prima vedere (selectarea, aplicarea, analiza, compararea și interpretarea unor fapte de limbă existente în textul dat sau, pornindu-se de la statutul acestora în text, evidențiate într-un alt context/ într-o altă situație de comunicare).*

În subiectul pentru semestrul I, pot apărea și 1 - 2 cerințe vizând *valoarea expresivă a unor categorii semantice sau morfosintactice studiate în anii anteriori și actualizate*, conform activităților de învățare prevăzute de programa școlară în vigoare, iar pe semestrul al II-lea, accentul se va deplasa către *identificarea și operarea cu elemente de sintaxă a propoziției și a frazei* (apărând doar 1 - 2 cerințe cu privire la valoarea expresivă și la utilizarea elementelor de vocabular, identificate în textul dat).

Pentru domeniul **lectură** se va avea în vedere evaluarea unor abilități, a unor deprinderi și a unor competențe care vizează:

A. Capacitatea de receptare a mesajului scris (identificarea unor elemente de structură și a unor trăsături ale textului narativ/ liric/ dramatic, identificarea modurilor de expunere/ a ideilor principale/ a semnificației unor procedee de expresivitate artistică, identificarea unor elemente morale în textele date etc., prevăzute la obiectivele de referință 3.1 și 3.3).

B. Capacitatea de exprimare scrisă (scrierea despre textul literar dat: rezumarea textului, caracterizarea unui personaj din textul dat, motivarea apartenenței la un gen literar, comentarea semnificațiilor unei secvențe din text/ a unor idei/ a unor procedee de expresivitate artistică, exprimarea motivată a unui punct de vedere personal referitor la text etc.; scrierea funcțională: cerere, invitație; scrierea reflexivă și imaginativă).

În evaluarea **capacității de exprimare scrisă**, vor fi acordate punctaje detaliate pentru **conținut** și pentru **redactare/ pentru calitatea exprimării** (*coerența textului, registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului, ortografia, punctuația, așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea*).

Sarcinile de lucru care privesc evaluarea **capacității de exprimare scrisă** printr-o compunere de tipul eseului structurat sau al eseului nestructurat, în conformitate cu programa școlară și cu programa pentru tezele cu subiect unic, vor avea următoarea distribuție:

1. Pentru **semestrul I**:

- redactarea unor texte reflexive și imaginative (scrisoare; compuneri care presupun exprimarea propriilor sentimente cu ocazia unui eveniment personal; evidențierea unor trăsături ale unui obiect - peisaj, operă de artă, persoană - într-o descriere/ într-un portret; continuarea unor dialoguri etc.)
- redactarea unei texte funcționale: cerere;
- redactarea unor compuneri despre texte literare la prima vedere (rezumat; motivarea apartenenței unui text la prima vedere, la un gen literar: liric);
- comentarea sumară a unor secvențe din textul la prima vedere, prin exprimarea motivată a unei opinii privind structura textului, procedeele de expresivitate și semnificațiile textului și/ sau ale mesajului acestuia;
- exprimarea argumentată a unui punct de vedere privind textul la prima vedere.

2. Pentru **semestrul al II-lea**:

- redactarea unor texte reflexive și imaginative (compuneri care presupun exprimarea propriilor sentimente cu ocazia unui eveniment **social sau cultural**; scurte narațiuni);
- redactarea unei texte funcționale: **invitație**;
- redactarea unor compuneri despre texte literare studiate (caracterizare de personaj; motivarea apartenenței unui text studiat la un gen literar: epic - **romanul** - și **dramatic** - **comedia**;

- comentarea sumară a unor secvențe din operele studiate sau a unor texte la prima vedere, prin exprimarea motivată a unei opinii privind structura textului, procedeele de expresivitate și semnificațiile textului și/ sau ale mesajului acestuia;
- exprimarea argumentată a unui punct de vedere privind textele studiate sau la prima vedere

În proiectarea subiectelor pentru teză, se va avea în vedere ca rezolvarea lor efectivă să nu depășească 90 de minute, diferența de 30 de minute fiind alocată astfel: 15 minute pentru citirea repetată, cu atenție, a textului la prima vedere și 15 minute pentru autocorectarea lucrării scrise.

La autocorectare, ceea ce se consideră că este greșit se trece între paranteze rotunde și se taie cu o singură linie orizontală, fără numerotare.

Corecturile de mici dimensiuni, care nu presupun ștersături sau tăieturi (semne ortografice și de punctuație, semne diacritice, adăugarea unei litere inițiale sau finale etc.) vor fi făcute direct pe textul lucrării scrise, fără numerotare.

Intervențiile care presupun adăugiri sau modificări în structura unor cuvinte/ grupuri de cuvinte/ scurte fragmente nu se fac direct pe textul scris, ci se numerotează de către elev, cu cifre arabe (1, 2, 3...), în locul pe care înțelegerea/ cursivitatea textului o impune.

La sfârșitul lucrării scrise, după rezolvarea ultimului subiect al tezei, se introduce o secțiune specială, „Corecturi”, în cadrul căreia se reia numerotarea și se scriu respectivele adăugiri sau modificări.

După expirarea timpului oficial de desfășurare a tezei cu subiect unic, la predarea lucrării scrise, profesorul asistent/ supraveghetor va trece în borderoul de predare-primire numărul total al corecturilor efectuate, într-o rubrică specială, „Număr de corecturi”, urmate de semnătura elevului.

Notă! Înainte de distribuirea subiectelor pentru teză, elevilor li se vor reaminti procedurile de efectuare a autocorectării textului lucrării scrise.

Modalități de intervenție în textul scris pe foaia de teză, în faza de autocorectare a lucrării:

Situația 1.

Elevul constată că unul dintre subiectele rezolvate pe lucrarea scrisă este total sau parțial greșit și că dispune de timpul necesar pentru rescrierea lui corectă. În această situație, pune textul respectiv între paranteze rotunde, taie fiecare dintre rânduri cu câte o linie orizontală, numerotează textul anulat, iar la secțiunea „Corecturi” de la finalul lucrării, va rescrie corect întregul subiect, marcat cu același număr de ordine.

Situația 2.

Elevul, la recitirea textului scris pe foaia de teză, ajunge la concluzia că trebuie să intervină în structura următorului fragment:

În caracterizarea personajului, accentul este pus pe evidențierea trăsăturilor morale.

În această situație, elevul poate opta pentru oricare dintre următoarele modalități de corectare:

1. Elevul poate corecta textul scris, numerotând în ordine crescătoare/ progresiv locul fiecărei intervenții, după modelul:

În (~~caracterizarea~~)¹ personajului, accentul este pus pe (~~evidențierea~~)² trăsăturilor morale,

iar la sfârșitul lucrării, la secțiunea „Corecturi”, va scrie:

1.= *caracterizarea*

2.= *evidențierea*

2. Dacă va considera că în textul amintit se impun și alte adăugiri/ nuanțări, pentru a nu exagera cu intervențiile pe text, elevul poate proceda la anularea întregului enunț, marcându-l astfel:

(În ~~caracterizarea personajului, accentul este pus pe evidențierea trăsăturilor morale.~~)¹,

iar la secțiunea „Corecturi” de la sfârșitul lucrării va scrie:

1.= *În caracterizarea acestui personaj, accentul este pus pe evidențierea unor trăsături morale.*

Notă! Este imperios necesar ca elevii care susțin teza cu subiect unic să fie corect informați de către profesorii îndrumători despre structura subiectelor pentru teză și despre modalitățile de intervenție acceptate pe textul lucrării scrise, pentru a se preîntâmpina eventualele situații litigioase.